ASMENINĖS ISTORIJOS BAGAŽAS

Atsiminimai

2016 m. gruodžio 8 d.

KLAIPĖDA

AUDRONĖ ZALUMSKIENĖ

Šie atsiminimai – apie mūsų jaunos šeimos gyvenimą ir buitį Lietuvos Tarybų Socialistinėje Respublikoje. 1978–1989 m., kai gyvenimas už geležinės uždangos turėjo savo dėsnius, patyrėme ne tik pagrindinių asmens teisių ir laisvių, bet ir banaliausių poreikių patenkinimo deficitą.

Aprašiau Lietuvos valstybės atkūrimo istoriją, apie politinį ir ekonominį gyvenimą 1990–1992 m. laikotarpiu, kurį asmeniškai ir visi drauge išėjome, patirdami didelį laisvės nuotykį, vadinamą Lietuva.

.

TURINYS

Mažoji šeimynėlė 3
Bendrabučio kambarys ir bendri patogumai 3
Kitoks požiūris į asmeninę gyvenamąją erdvę 4
Naujas butas 5
Profesinis gyvenimas 7
Atostogos 8
Politinis ir ekonominis gyvenimas Lietuvoje atkūrus nepriklausomybę 9
Permainos darbe 9
Pereinamojo laikotarpio politiniai procesai 11
Pereinamojo laikotarpio ekonominiai procesai 12
Sūnaus gimimas 13

MAŽOJI ŠEIMYNĖLĖ

Taip mūsų jauną šeimą vadino artimieji. Su vyru būdami jauni ir įsimylėję, sukūrėme šeimą. Vienas iš svarbiausių įvykių, kai 1978 metais susilaukėme dukros, kuri priklausė kartai „su raktu ant kaklo“.

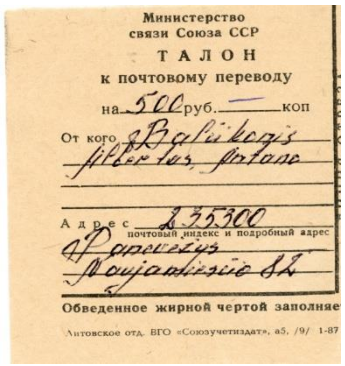
Министерство
связи Союза ССР
ТАЛОН
к почтовому переводу
на 500 руб. ___ коп
От кого Balikoga
filberlas Jonas
Адрес 235300
почтовый индекс и подробный адрес
Obeliai
Naujamiesčio 88
Обведенное жирной чертой заполняе
Литовское отд. ВГО «Союзучетиздат», аб. /9/ 1-87

Mano krikšto tėvelio piniginė dovana gimus dukrai. 1978 m. balandis

Sėkmingai įveikėme vaiko auginimo sunkumus. Vaiko priežiūros atostogų priklausė tik vieneri metai ir be jokios finansinės paramos. Praėjus metams, privalėjau eiti į darbą, o dukra lankyti lopšelį pradėjo būdama vienerių. Į „lopšelį-darželį“ patekti nebuvo lengva, tačiau pasinaudojus to meto gudrybėmis, dukrą užregistruoti į lopšelį pavyko.

Dukra, būdama keturių metukų, pradėjo lankyti šokių kolektyvą. Vyras, grįžęs iš darbo, skubėdavo vežti dukrą į šokių repeticijas, kurios vykdavo Klaipėdos Medienos medžiagų kombinate.

Netrukus dukra paaugo ir pradėjo lankyti bendrojo lavinimo ir muzikos mokyklas. Kadangi ji buvo savarankiška ir mokėjo elgtis su dujomis, grįžusi iš mokyklos pasišildydavo maistą, savarankiškai ruošdavo pamokas.

BENDRABUČIO KAMBARYS IR BENDRI PATOGUMAI

Mūsų maža šeimynėlė 1978 metais, kaip ir dauguma tuo metu jaunų šeimų, organizacijoms pateikę prašymus įrašyti į eilę gauti valdišką „svajonių“ butą, laukėme eilėje, gyvendami bendrabutyje. Pradžioje šie bendrabučiai buvo vadinami lovų tipo arba kitaip, viengungių bendrabučiais.

Jaunų žmonių, sukūrusių šeimas ir susilaukusių vaikų, vis daugėjo. Organizacijos vadovybė ėmėsi veiksmų. Siuntinėjo šeimoms įspėjimus apie išsikraustymą iš bendrabučio su visais vaikais.

Jaunoms šeimoms šio reikalavimo neįvykdžius, organizacijos vadovybė, į vieną 16 m^3 ir 14 m^3 kambarius sukėlė po dvi šeimas. Kambarį, nuo kaimynės su vaiku, persitvėrėme užuolaida. Vyrai, kurie nedirbo šioje organizacijoje, neturėjo teisės gyventi bendrabutyje ir į bendrabutį buvo įleidžiami tik nuo 17 h. iki 21 h. Vėliau būdavo užrakinamos bendrabučio durys, o bendrabučio budinčioji eidavo tikrinti, ar nepasiliko bendrabutyje svetimų žmonių.

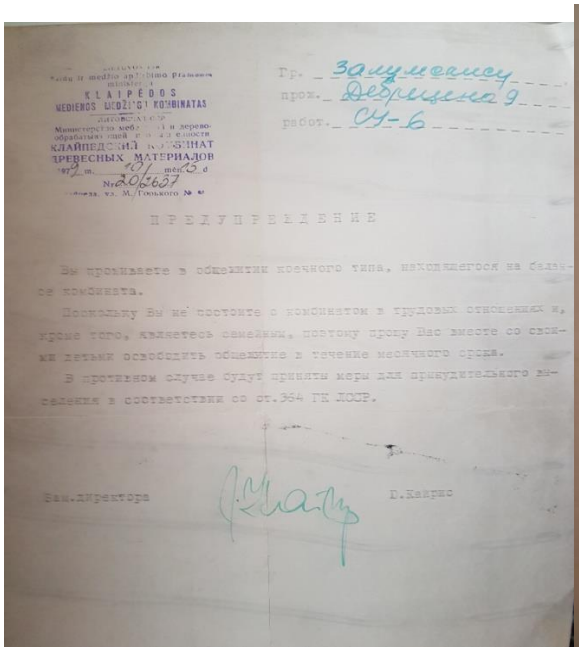

ПРЕДУПРЕЖДЕНИЕ

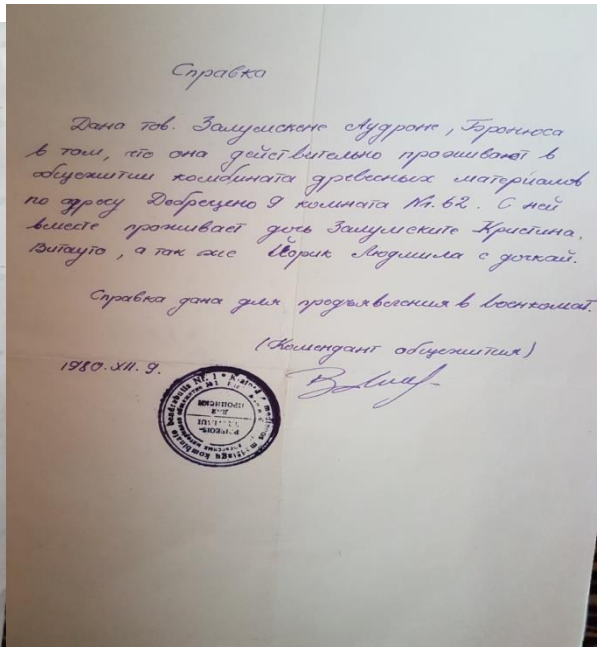

Справка

Administracijos įspėjimas apie iškeldinimą. 1979 m. spalis *Bendrabučio komendantės pažyma. 1980 m. gruodis*

Bendroje virtuvėje buvo dvi viryklės ir 16 šeimininkių. Dušas vienas, prieš einant maudytis ar maudyti vaikus, laiką tekdavo derinti su kaimynais. Vanduo dažniausiai būdavo tik vos šiltas, ilgai leisdavome vandenį ir laukdavome, kol pradės bėgti šiltesnis. Viename aukšte buvo po 16 kambarių. Kadangi juose gyvenome po dvi šeimas, tai bendrame balkone buvo ištemptos 32 virvės, skirtos skalbiniams džiaustyti. Kiekviena šeima turėjome po atskirą virvę ir segtukus savo skalbiniams prisegti. Skalbinius skalbdavome ir skalaudavome rankomis bendrame duše. Laikui bėgant vis daugiau šeimininkių įsigijome skalbimo mašinas „Ryga“.

Bendrabutyje gyveno labai daug jaunų šeimų ir daug vaikų. Vaikai žaisdavo bendrame koridoriuje, buvo daug vaikiško klegesio ir trepsėjimo, dažniausiai lankydavo tą patį darželį, kartu eidavo į mokyklą. Šventes švęsdavome taip pat kartu – linksmai ir kūrybingai. Buvo gyventojų, kurie mokėjo groti akordeonu ir gražiai dainuoti. Žodžiu, sėkmingai ugdėsi kolektyvinė visuomenė (ir kaip komunizmo statytoja).

KITOKS POŽIŪRIS Į ASMENINĘ GYVENAMĄJĄ ERDVĘ

1980 metų lapkritį, mano vyrą pašaukus į sovietinę armiją, nusprendžiau kaip kario žmona kreiptis į organizacijos vadovybę, kuriai priklausė bendrabutis, Vykdomąjį komitetą bei kitas reikšmingas valstybines įstaigas dėl gyvenamųjų patalpų sąlygų pagerinimo, iškeldinant iš kambario antrą šeimą ir atkreipti dėmesį į tai, kaip nelengva gyventi dviem šeimom su vaikais viename kambaryje.

Iš gaunamų atsakymų supratau, kad situacija nesikeis.

Buvau atkakli ir 1981 m. vasario 25 d. parašiau laišką TSRS Gynybos ministrui Dmitrijui Ustinovui, išdėstydama, kad esu kario žmona. Prisegiau vyro teigiamą charakteristiką, parašytą karinio dalinio vado, bendrabučio komendantės pažymą kaip patvirtinimą, kad viename kambaryje gyvename dvi šeimos.

1981 m. balandžio 7 d. gavau atsakymą iš Lietuvos TSR Karinio komisariato politinio skyriaus vado generolo-majoro K. Gauriliaus apie tai, kad mano laiškas, siųstas Komunistų partijos XXVI suvažiavimo delegatui, TSRS Gynybos ministrui apsvarstytas, ir K. Gauriliui suteiktas įgaliojimas tarpininkauti su Klaipėdos Vykdomojo komiteto pirmininku ir su Klaipėdos medienos medžiagų kombinato direktoriumi teigiamai sprendžiant klausimą dėl gyvenimo sąlygų pagerinimo.

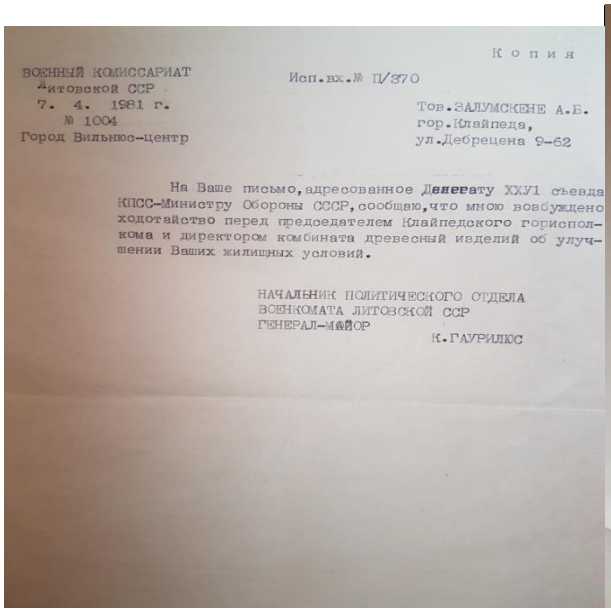

К о п и я

ВОЕННЫЙ КОМИССАРИАТ
Литовской ССР
7. 4. 1981 г.
№ 1004
Город Вильнюс-центр

Исп.вх.№ П/370

Тов.ЗАЛУМСКЕНЕ А.Б.
гор.Клайпеда,
ул.Дебрецена 9-62

На Ваше письмо, адресованное Депутату XXVI съезда КПСС-Министру Обороны СССР, сообщаю, что мною возбуждено ходотайство перед председателем Клайпедского горисполкома и директором комбината древесный изделий об улучшении Ваших жилищных условий.

НАЧАЛЬНИК ПОЛИТИЧЕСКОГО ОТДЕЛА
ВОЕНКОМАТА ЛИТОВСКОЙ ССР
ГЕНЕРАЛ-МАЙОР
К.ГАУРИЛЮС

Lietuvos TSR Karinio komisariato raštas. 1981 m. balandis

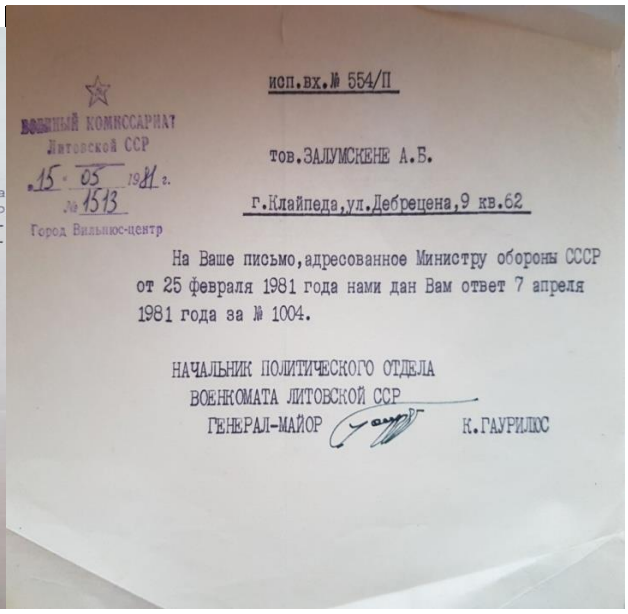

исп.вх.№ 554/П

ВОЕННЫЙ КОМИССАРИАТ
Литовской ССР
15. 05. 1981 г.
№ 1513
Город Вильнюс-центр

тов.ЗАЛУМСКЕНЕ А.Б.

г.Клайпеда,ул.Дебрецена,9 кв.62

На Ваше письмо,адресованное Министру обороны СССР от 25 февраля 1981 года нами дан Вам ответ 7 апреля 1981 года за № 1004.

НАЧАЛЬНИК ПОЛИТИЧЕСКОГО ОТДЕЛА
ВОЕНКОМАТА ЛИТОВСКОЙ ССР
ГЕНЕРАЛ-МАЙОР К.ГАУРИЛЮС

Lietuvos TSR Karinio komisariato raštas. 1981 m. gegužė

Šis klausimas buvo išspręstas – kaimynę iškėlė į kitą kambarį. Kambaryje gyventi likau tik aš ir dukra.

Grįžus vyrui iš sovietinės armijos, nusprendėme nebelaukti „svajonių“ buto ir perstoti į kitą eilę, t.y. kooperatiniam butui pirkti.

NAUJAS BUTAS

Džiaugsmas. 1987 metais Vykdomasis komitetas pagal stovinčių eilėje kooperatiniam butui pirkti, mūsų šeimai skyrė trijų kambarių kooperatinį butą. Pirmas įnašas buvo daugiau nei 6000 rublių. *Dujofikacijoje* Vytauto gatvėje, išklausius instruktažą bei susipažinus su taisyklėmis, kaip reikia naudotis dujine virykle, bendrijos pirmininkė įteikė buto raktus.

1988 metų kovo mėnesį su džiaugsmu išsikraustėme į naują trijų kambarių kooperatinį butą. Naujame bute reikia ir fiksuoto telefono, tad suskubome su prašymu į Telefonų stotį.

Po mėnesio, 1988 m. balandžio 14 d., gavome pranešimą, kad eilėje telefonui įsigyti esame 1958-ieji. Žinoma, nuliūdome.

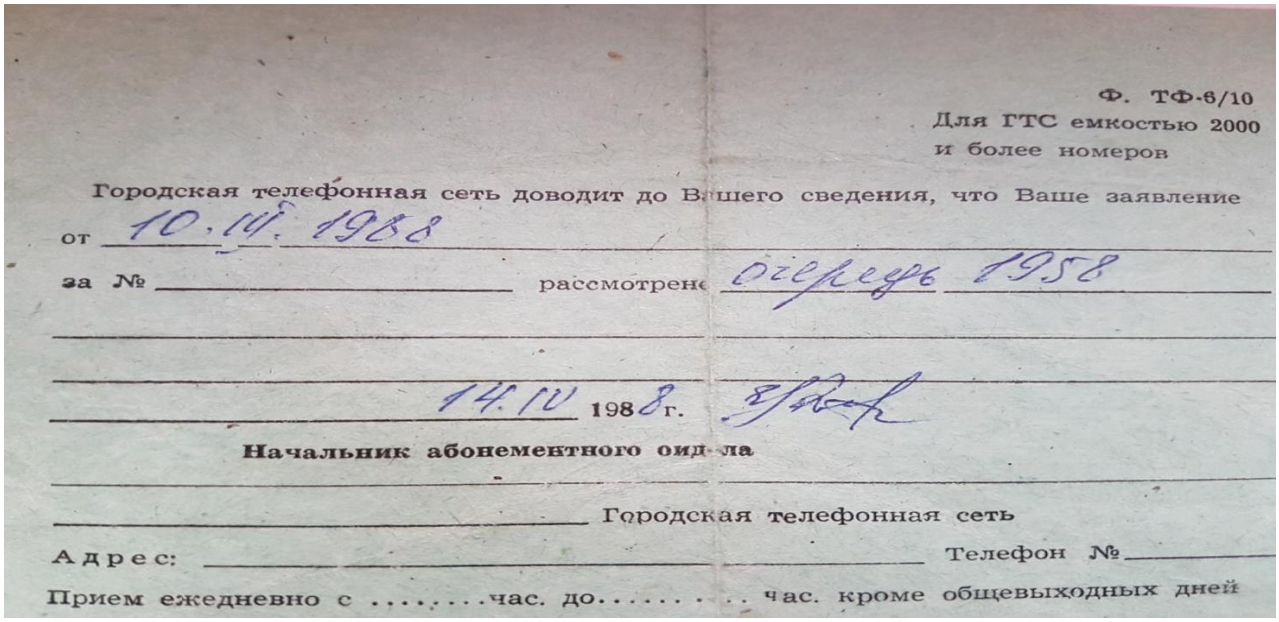

Ф. ТФ-6/10
Для ГТС емкостью 2000
и более номеров

Городская телефонная сеть доводит до Вашего сведения, что Ваше заявление
от 10.10.1988
за № _____ рассмотрено октябрь 1958

14.IV 1988 г.

Начальник абонементного отдела

_____ Городская телефонная сеть

Адрес: _____ Телефон № _____

Прием ежедневно с .....час. до..... час. кроме общевыходных дней

Klaipėdos miesto Telefonų stoties pranešimas. 1988 m. kovas

Tačiau po Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo, 1990 metų kovo 11 dienos, gerokai pasikeitė šalies politinis, ekonominis ir socialinis gyvenimas. Per labai trumpą laiką sovietinio laikotarpio komandinį-planinį ūkį pakeitė laisvosios rinkos dėsniai.

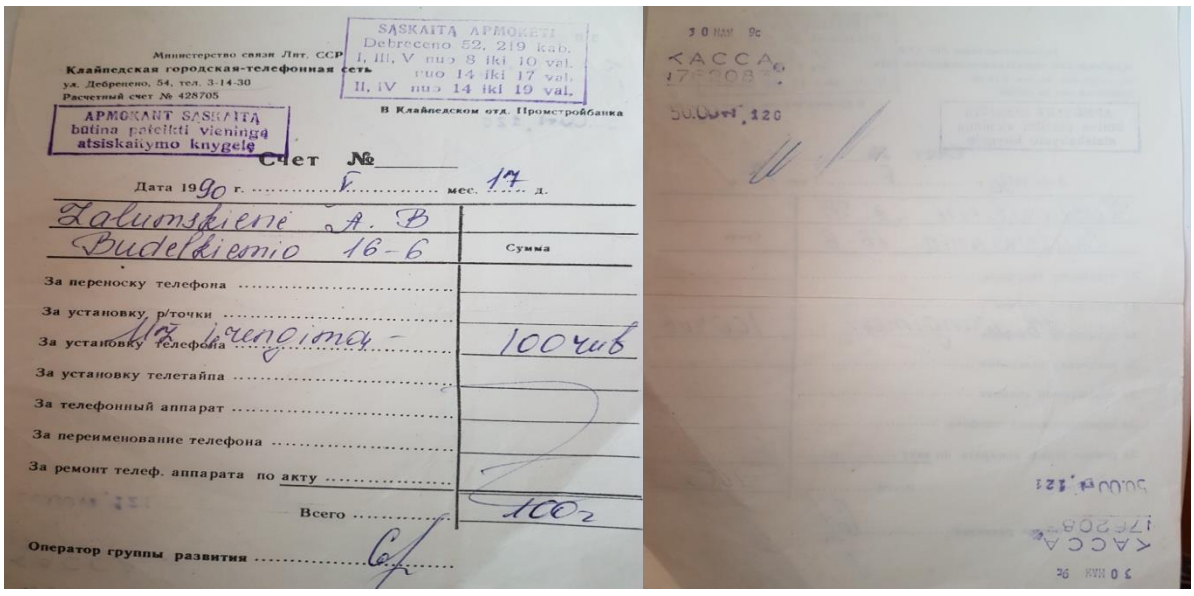

Министерство связи Лит. ССР
Клайпедская городская-телефонная сеть
ул. Дебрецено, 54, тел. 3-14-30
Расчетный счет № 428705

SĄSKAITĄ APMOKĖTI
Debreceno 52, 219 kab.
I, III, V nuo 8 iki 10 val.
nuo 14 iki 17 val.
II, IV nuo 14 iki 19 val.

APMOKANT SĄSKAITĄ
būtina pateikti vieningą
atsiskaitymo knygelę

В Клайпедском отд. Промстройбанка

Счет №_____

Дата 1990 г. 5 мес. 17 д.

Залюмскене А. В
Будельскиемо 16-6

	Сумма
За переноску телефона	
За установку, р/точки	
За установку телефона	100 руб
За установку телетайпа	
За телефонный аппарат	
За переименование телефона	
За ремонт телеф. аппарата по акту	
Всего	100

Оператор группы развития

КАССА

Klaipėdos miesto Telefonų ryšiai. 1990 m. gegužė

1990 metų gegužės mėnesį Klaipėdos telefonų stočiai už telefono įrengimą sumokėjus 100 rublių, namuose stovėjo telefono aparatas ir turėjome telefono ryšį.

PROFESINIS GYVENIMAS

Dirbau Vykdomojo komiteto Socialinio aprūpinimo skyriuje, kuriam priklausė ir penkių medicininių komisijų gydytojai bei kitas personalas. Skyriui vadovavo Algirdas Gasiūnas ir pavaduotoja Marytė Mockevičienė – vadovai, verti pagarbos. Tuometinio Vykdomojo komiteto pirmininku dirbo Alfonsas Žalys.

Socialistinėje Lietuvoje pensijos buvo skiriamos pagal TSRS valstybinių pensijų įstatymą, o jų mokėjimui reikalingos lėšos buvo pervedamos iš Maskvos.

Didžiojo tėvynės karo invalidams, veteranams ir žuvusio kario šeimoms buvo skiriamas atskiras dėmesys. Pensijų perskaičiavimus atlikdavome gana dažnai, t.y. „Pergalės – gegužės 9 d.“, „Spalio revoliucijos – lapkričio 7 d.“, įvairių jubiliejinių suvažiavimų ir kitomis progomis. Minėtais atvejais būdavo suteikiamos privilegijos sveikatos apsaugos srityje, pirmumo teisė eilėje „svajonių“ butui įsigyti, automobiliams pirkti, talonai deficitinėms prekėms pirkti ir t.t.

Tačiau kolūkiečio pensijos dydis tebuvo 28 rubliai, daugiavaikė keturių vaikų motina gaudavo 5 rublių pašalpą, o vieniša motina – 15 rublių pašalpą.

Darbo kolektyvas buvo didelis ir pakankamai draugiškas. Vieni apie kitų gyvenimą žinojome beveik viską, vieni pas kitus eidavome į svečius, šventėme gimtadienius, į koncertus ar teatrą taip pat eidavome kartu.

Tarybinėje Lietuvoje nusipirkti kasoje bilietą į koncertą ar teatrą buvo sudėtinga. Kai vykdavo renginiai Klaipėdos valstybinėje filharmonijoje (dabartinėje Marijos Taikos Karalienės bažnyčioje), Dramos teatre ar Žvejų kultūros rūmuose, kadangi buvau skyriaus profsąjungos pirmininkė, teikdavau kolektyvines paraiškas šių organizacijų administracijai, kad skirtų reikiamą kiekį bilietų mūsų skyriaus darbuotojams.

Pustuštės parduotuvės skatino prieš didžiąsias šventes sudaryti pageidaujamų deficitinių maisto produktų sąrašą bei kiekį (tokių kaip šprotų, aliejaus, žirnelių, majonezo) ir teikti kolektyvinę paraišką Klaipėdos prekybos valdybos viršininkui Arkadijui Lichtinštainui.

Vykdomojo komiteto patalpose veikė bufetas. Prieš didžiąsias šventes jame prekiaudavo kai kuriais deficitiniais maisto produktais, pvz.: saldainiais „Pergalė“. Kad bufete lankytųsi tik Vykdomojo komiteto darbuotojai, turėjome profsąjungos komiteto išduotus leidimus.

Klaipėdos miesto Vykdomojo komiteto profsąjungos leidimas. 1984 m. spalis.

1988-aisiais, Sąjūdžio užgimimo metais, mitingai nuvilnijo per visą Lietuvą. Buvo pradėta leisti Sąjūdžio spauda – leidiniai „Atgimimas“, „Sąjūdžio žinios“ ir kiti. Leidiniuose vyravo tautiškumą skatinantys straipsniai.

Klaipėdoje šie leidiniai buvo platinami Vežėjų gatvėje, viename iš namų buvusiose patalpose. Su didžiausia nuostaba ir didžiuliu jauduliu širdyje dalyvaudavau Sąjūdžio organizuojamuose mitinguose, periodiškai eidavau parsinešti Sąjūdžio spaudos ir platinau ją kolegoms.

ATOSTOGOS

Kelialapius į sanatorijas ir poilsio namus skirstė profsąjungos. Prašymus kelialapiams gauti rašydavome sausio mėnesį.

Mūsų mažai šeimynėlei pavyko gauti kelialapius net kelis kartus ir dalį atostogų praleisti Anykščiuose bei Palangoje.

Dažniausiai mes visi trys atostogas leisdavome Vilniuje ir Valakampiuose – ten gyveno mano teta.

Į Vilnių skrisdavome lėktuvu. Skrydis trukdavo 45 minutes, o bilieto kaina buvo 9 rubliai 50 kapeikų.

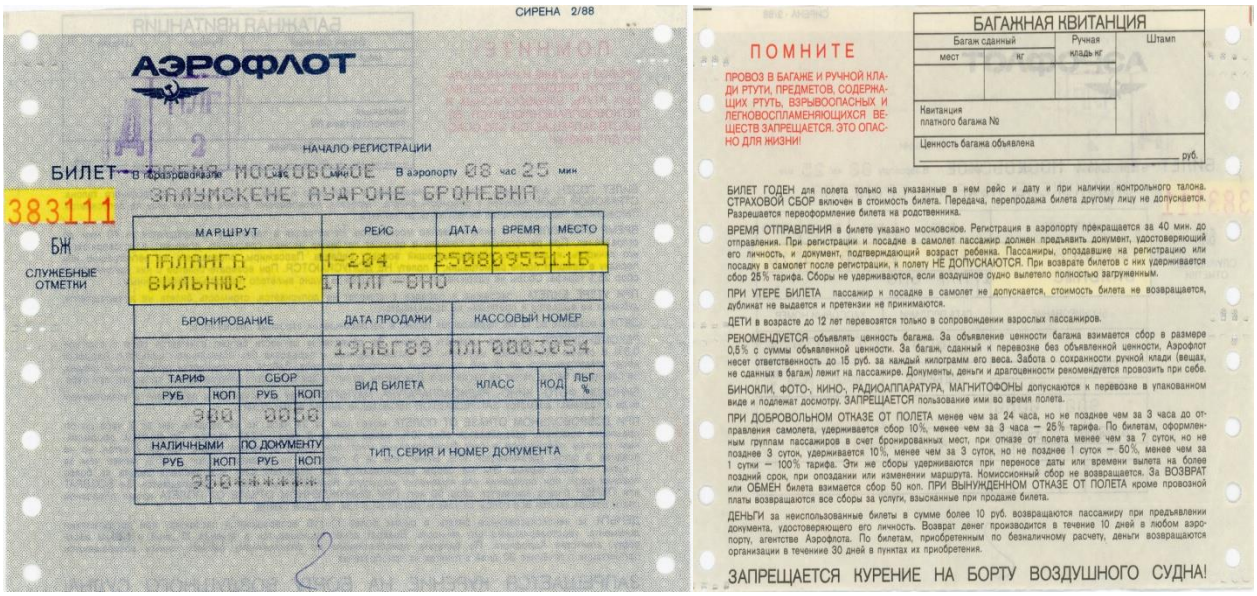
СИРЕНА 2/88

АЭРОФЛОТ

БИЛЕТ

383111

БЖ

СЛУЖЕБНЫЕ ОТМЕТКИ

НАЧАЛО РЕГИСТРАЦИИ

В аэропорту 08 час 25 мин

МАРШРУТ	РЕЙС	ДАТА	ВРЕМЯ	МЕСТО
ПАЛАНГА ВИЛЬНЮС	1-204	25080955116		

БРОНИРОВАНИЕ	ДАТА ПРОДАЖИ	КАССОВЫЙ НОМЕР
	19АВГ89	ПЛГ0003054

ТАРИФ РУБ	ТАРИФ КОП	СБОР РУБ	СБОР КОП	ВИД БИЛЕТА	КЛАСС	КОД	ЛЬГ %
9	00	0	50				

НАЛИЧНЫМИ РУБ	НАЛИЧНЫМИ КОП	ПО ДОКУМЕНТУ РУБ	ПО ДОКУМЕНТУ КОП	ТИП, СЕРИЯ И НОМЕР ДОКУМЕНТА
9	50			

ПОМНИТЕ

ПРОВОЗ В БАГАЖЕ И РУЧНОЙ КЛАДИ РТУТИ, ПРЕДМЕТОВ, СОДЕРЖАЩИХ РТУТЬ, ВЗРЫВООПАСНЫХ И ЛЕГКОВОСПЛАМЕНЯЮЩИХСЯ ВЕЩЕСТВ ЗАПРЕЩАЕТСЯ. ЭТО ОПАСНО ДЛЯ ЖИЗНИ!

БАГАЖНАЯ КВИТАНЦИЯ

Багаж сданный мест	Багаж сданный кг	Ручная кладь кг	Штамп

Квитанция платного багажа №

Ценность багажа объявлена _____ руб.

БИЛЕТ ГОДЕН для полета только на указанные в нем рейс и дату и при наличии контрольного талона. СТРАХОВОЙ СБОР включен в стоимость билета. Передача, перепродажа билета другому лицу не допускается. Разрешается переоформление билета на родственника.

ВРЕМЯ ОТПРАВЛЕНИЯ в билете указано московское. Регистрация в аэропорту прекращается за 40 мин. до отправления. При регистрации и посадке в самолет пассажир должен предъявить документ, удостоверяющий его личность, и документ, подтверждающий возраст ребенка. Пассажиры, опоздавшие на регистрацию или посадку в самолет после регистрации, к полету НЕ ДОПУСКАЮТСЯ. При возврате билетов с них удерживается сбор 25% тарифа. Сборы не удерживаются, если воздушное судно вылетело полностью загруженным.

ПРИ УТЕРЕ БИЛЕТА пассажир к посадке в самолет не допускается, стоимость билета не возвращается, дубликат не выдается и претензии не принимаются.

ДЕТИ в возрасте до 12 лет перевозятся только в сопровождении взрослых пассажиров.

РЕКОМЕНДУЕТСЯ объявлять ценность багажа. За объявление ценности багажа взимается сбор в размере 0,5% с суммы объявленной ценности. За багаж, сданный к перевозке без объявленной ценности, Аэрофлот несет ответственность до 15 руб. за каждый килограмм его веса. Забота о сохранности ручной клади (вещах, не сданных в багаж) лежит на пассажире. Документы, деньги и драгоценности рекомендуется провозить при себе.

БИНОКЛИ, ФОТО-, КИНО-, РАДИОАППАРАТУРА, МАГНИТОФОНЫ допускаются к перевозке в упакованном виде и подлежат досмотру. ЗАПРЕЩАЕТСЯ пользование ими во время полета.

ПРИ ДОБРОВОЛЬНОМ ОТКАЗЕ ОТ ПОЛЕТА менее чем за 24 часа, но не позднее чем за 3 часа до отправления самолета, удерживается сбор 10%, менее чем за 3 часа – 25% тарифа. По билетам, оформленным группам пассажиров в счет бронированных мест, при отказе от полета менее чем за 7 суток, но не позднее 3 суток, удерживается 10%, менее чем за 3 суток, но не позднее 1 суток – 50%, менее чем за 1 сутки – 100% тарифа. Эти же сборы удерживаются при переносе даты или времени вылета на более поздний срок, при опоздании или изменении маршрута. Комиссионный сбор не возвращается. За ВОЗВРАТ или ОБМЕН билета взимается сбор 50 коп. ПРИ ВЫНУЖДЕННОМ ОТКАЗЕ ОТ ПОЛЕТА кроме провозной платы возвращаются все сборы за услуги, взысканные при продаже билета.

ДЕНЬГИ за неиспользованные билеты в сумме более 10 руб. возвращаются пассажиру при предъявлении документа, удостоверяющего его личность. Возврат денег производится в течение 10 дней в любом аэропорту, агентстве Аэрофлота. По билетам, приобретенным по безналичному расчету, деньги возвращаются организации в течение 30 дней в пунктах их приобретения.

ЗАПРЕЩАЕТСЯ КУРЕНИЕ НА БОРТУ ВОЗДУШНОГО СУДНА!

Lėktuvo bilietas Palanga–Vilnius, Maskvos laiku. 1989 m. rugpjūtis

POLITINIS IR EKONOMINIS GYVENIMAS LIETUVOJE ATKŪRUS NEPRIKLAUSOMYBĘ

Lietuva pirmoji ryžtingai pasitraukė iš SSRS sudėties, ir iš karto Lietuvos Respublikos Aukščiausioji Taryba 1990 m. kovo 11 d. pasirašė Lietuvos atstatymo aktą.

Po Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo akto, ilgą laiką Lietuvai buvus prieštaringos sovietinės ekonominės sistemos dalimi, prasidėjo infliacija ir ūkio nuosmukis.

1990 m. balandžio 20 dieną Sovietų sąjunga, siekdama priversti atšaukti Lietuvos sprendimą atsiskirti nuo Sovietų sąjungos, paskelbė ekonominę blokadą: nutraukė naftos, degalų ir kitų prekių bei žaliavų pardavimą. Blokada truko 74 dienas.

Atmenu, 1990 m. gegužės mėnesį tuokėsi mano broils. Jaunieji buvo suplanavę į Klaipėdos civilinės metrikacijos skyriaus rūmus važiuoti lengvuoju, tuo metu prabangiu automobiliu „Volga“. Prasidėjus ekonominei blokadai, degalinėse nusipirkti degalų negalėjome, degalus teko pirkti „neoficialiu“ būdu.

PERMAINOS DARBE

Lietuvos valstybė vykdė reikšmingas permainas, kurias įtakojo politinės, socialinės ir ekonominės sąlygos. Keitėsi valstybinių institucijų funkcijos, nuosavybės formos, įmonių valdymo metodai, įstatymai ir požiūris į darbą bei tarpusavio santykius.

Atkūrus nepriklausomą Lietuvos valstybę, prasidėjo socialinio aprūpinimo sistemos reforma, kurios pagrindinis tikslas – išskirti į atskiras socialinės globos ir rūpybos bei socialinio draudimo sritis.

1990 m. spalio 23 d. buvo priimtas Valstybinio socialinio aprūpinimo sistemos pagrindų įstatymas, kuris socialinį draudimą atskyrė nuo globos ir rūpybos. Darbo ir Socialinio aprūpinimo ministerijos sukurta socialinio draudimo valdyba, trumpesniu pavadinimu „SODRA“, pradėjo vykdyti valstybinio socialinio draudimo funkcijas, kurias sovietmečiu atliko dvi institucijos: profsąjungos ir savivaldybės. Tai reiškia, kad Vykdomojo komiteto socialinio aprūpinimo skyrius buvo reorganizuotas.

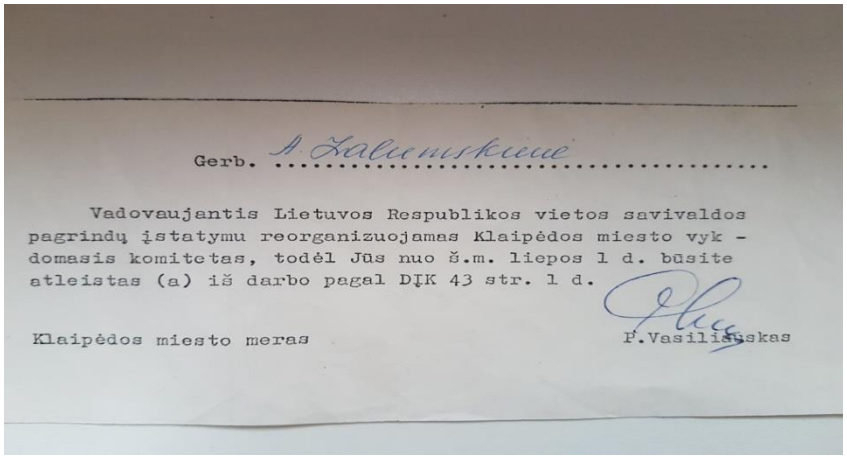

Gerb. A. Zalumskiene .....

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos vietos savivaldos pagrindų įstatymu reorganizuojamas Klaipėdos miesto vyk - domasis komitetas, todėl Jūs nuo š.m. liepos 1 d. būsite atleistas (a) iš darbo pagal DĮK 43 str. 1 d.

Klaipėdos miesto meras P.Vasiliauskas

Klaipėdos miesto mero Povilo Vasiliausko pasirašytas įspėjimas apie reorganizaciją. 1991 m.

Valstybinio socialinio draudimo įstatymas įteisino naują organizacinę struktūrą, kurios pagrindinis uždavinys – vykdyti Lietuvoje valstybinį socialinį draudimą. Teritoriniai skyriai pradėjo registruoti draudėjus, t.y. įmones, organizacijas ir t.t., rinkti įmokas, organizuoti ir kontroliuoti išmokų operacijas.

Valdybos direktoriaus V. Kuncos pasirašyta padėka. 1996 m. gegužė

„SODROJE" dirbau Įmokų ir apskaitos skyriuje vyriausiąja inspektore iki 2004 metų rugsėjo mėnesio.

Vykdžiau įmonių ir organizacijų finansinių ataskaitų kontrolę ir kt.

Bendras darbo stažas šioje sistemoje – 22 metai.

PEREINAMOJO LAIKOTARPIO POLITINIAI PROCESAI

Nerimo kupinos dienos. 1991 m. sausio 13 d. kaip įprastai mūsų šeima buvome įsijungę televizorių ir žiūrėjome žinias apie okupantų grėsmę. Aukščiausiosios Tarybos rūmai buvo apkrauti blokais, smėlio maišais bei spygliuotos vielos tvoromis, degė laužai. Nuolatos buvo pranešama apie okupantų artėjimą prie Spaudos rūmų. Skaudančia širdimi klausėmės Eurikos Masytės dainos „Laisvė“. Staiga diktorė Eglė Bučelytė pranešė, kad radijas jau užimtas ir kad prie Televizijos bokšto jau yra žuvusių. Tą naktį okupantams šturmuojant Televizijos bokštą žuvo 14 žmonių ir buvo daug sužeistų.

Po sunkios nakties ryte vėlavau į darbą. Buvo šiek tiek po 8 valandos ryto. Liepų gatvėje, prie Vykdomojo komiteto dar būriavosi žmonės, o prie durų stovėjo ginkluoti kariai. Pastebėjau, kad virš mūsų organizacijos pastato, Liepų gatvės 15 namo, dar nėra iškelta gedulo vėliava. Tiesiu taikymu nuėjau pas skyriaus vedėją Viktorą Valcerį ir pasakiau pastabą. Netrukus tuo buvo pasirūpinta – gedulo vėliavą iškėlė virš pastato.

Pertvarkant ekonomiką, 1991 metų žiemą buvo pradėta normuoti maistą, atjungė karštą vandenį, radiatoriai šilo silpnai, taupiai deginome dujas.

Įtampa. Tais pačiais metais liepos 31 d. Medininkų pasienio kontrolės poste naktį omonininkų šaltakraujiškai buvo nužudyti septyni pareigas ėję muitinės darbuotojai.

Tačiau pavojingiausias metas buvo 1991 m. rugpjūčio 19 d., kai komunistai Maskvoje bandė surengti perversmą ir nušalinti reformas pradėjusį Michailą Gorbačiovą.

Tuo metu jau laukiausi sūnaus Vytauto. Pučo dienomis gulėjau Klaipėdos miesto gimdymo namuose, nėštumo patologijos skyriuje. Ryte, per Lietuvos radiją išgirdusi gyventojams transliuojamą perspėjimą dėl karinės diktatūros grėsmės, pajaučiau didžiulį nerimą ir nežinomybę. Galvojau, kas laukia mūsų visų, dukros Kristinos, sūnaus, kurio atėjimo į šį pasaulį labai laukėme, ir Tėvynės Lietuvos.

Per radiją vis pranešinėjo iškalbingas žinias, kaip sovietų kariškiai užėmė Kauno radijo ir televizijos redakciją, Sitkūnų radijo stotį ir Vilniaus valstybinį telefono ir telegrafo centrą. Sovietų kariškiai vykdė provokacijas pasienyje ir grasino pasieniečius sušaudyti.

Pagaliau gera žinia apie komunistinio pučo žlugimą Maskvoje leido šiek tiek atsipalaiduoti.

PEREINAMOJO LAIKOTARPIO EKONOMINIAI PROCESAI

Tarptautiniu mastu Lietuva nepriklausoma valstybe buvo pripažinta 1991 metų rugpjūčio mėnesį.

Rugsėjo mėnesį pradėta privatizuoti Lietuvos ūkį. Investiciniais čekiais ir rubliais galutinai išsipirkome savo kooperatinį butą. Iš anksto ruošėmės sūnaus gimimui. Kadangi parduotuvėse vis dar buvo prekių deficitas, o turguje jau buvo galima nusipirkti atvežtinių (kitaip sakant, importinių) prekių, tai naują vaikišką vežimėlį pirkome turguje. Jo kaina buvo 15 000 rublių.

Kūdikiui būtiniausioms prekėms įsigyti Klaipėdos ligoninės III-ios poliklinikos moterų gydytoja išrašė parduotuotuvei adresuotą pažymą.

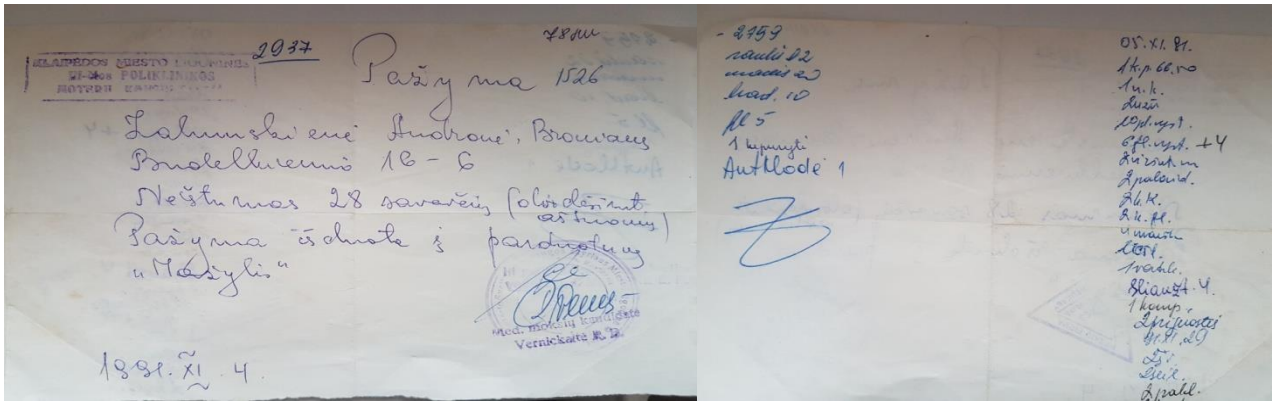

Klaipėdos miesto ligoninės III-ios poliklinikos Moterų konsultacijos gydytojos pažyma į parduotuvę „Mažylis”. 1991 m. lapkritis

1992 metais sausio 8 dieną, Prekybos ir materialinių išteklių ministerija, siekdama geriau aprūpinti Lietuvos Respublikos gyventojus didesnės paklausos maisto produktais pereinamuoju į rinką laikotarpiu, išleido Įsakymą Nr. 1, kuriame nustatė, kad maisto produktai – cukrus, druska, sviestas, miltai parduodami 1992 metų I ketvirtį pagal vienodus visai Lietuvos Respublikai maisto produktų talonus, išspausdintus ant popieriaus su vandens ženklais ir įpareigojo miesto ir rajonų valdybų seniūnijas, butų ūkio tarnybas ir apylinkių tarnybas šiuos talonus išduoti gyventojams.

Gyvenamųjų namų bendrijos pirmininkė 1992 metų sausio mėnesį, vadovaudamasi šiuo įsakymu, visiems butų savininkams išdavė vardinę „Pirkėjo kortelę“. Su šia kortele išduodavo talonus aukščiau išvardintiems maisto produktams nusipirkti.

Pirkėjo vizitinė kortelė. 1992 m. sausis

SŪNAUS GIMIMAS

Neapsakomas džiaugsmas. 1992 metų vasario mėnesį Klaipėdos miesto gimdymo namuose mums gimė politinėje įtampoje lauktas, sveikas ir didelis sūnus Vytautas.

Ligoninėje turėjome atskirą mamos ir kūdikio palatą. Personalas buvo rūpestingas.
Mūsų šeima visada būsime dėkingi Klaipėdos gimdymo namų patologijos skyriaus vedėjai Matildai Globienei už profesionalumą bei nuoširdų rūpestį visą neramų sūnaus laukimo laikotarpį.

Lietuvos Respublikos nepriklausomybės atkūrimo priimti įstatymai man suteikė galimybę auginti sūnų tris metus ir gauti finansinę paramą.

Socialistinėje Lietuvoje 1978 metais S. Nėries g. buvusiuose gimdymo namuose pagimdžiau dukrą. Palatoje buvo patalpintos 6 lovos – tuomet ne tik apie atskirą palatą, bet ir daugelį šių dienų patogumų net minčių turėti sau neleisdavome.

***

Šiandieną esu laiminga savo šeimoje ir savo gyvenime. Vaikai užaugo. Dukra sėkmingai sukūrė šeimą, augina du vaikus ir sėkmingai dirba valstybės tarnyboje.

Sūnus šiemet baigė universitetą, įgijo laivavedžio magistro laipsnį, pagal specialybę plaukia į jūrą ir turi tikslą tapti laivo kapitonu.